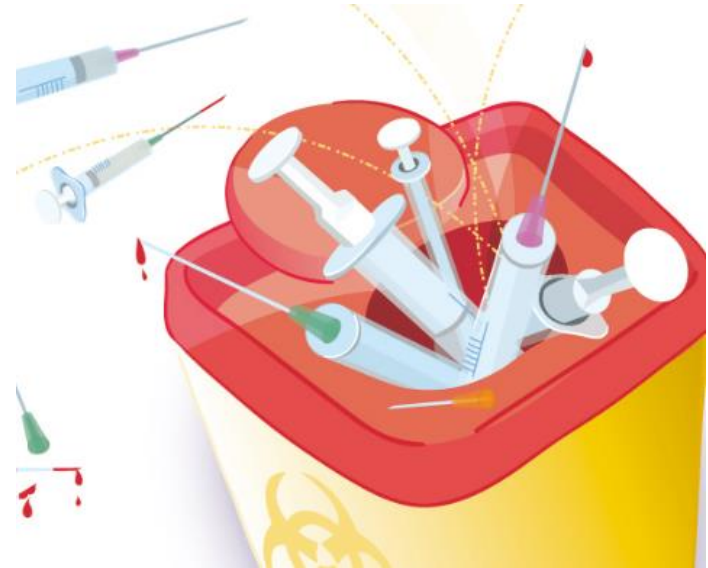
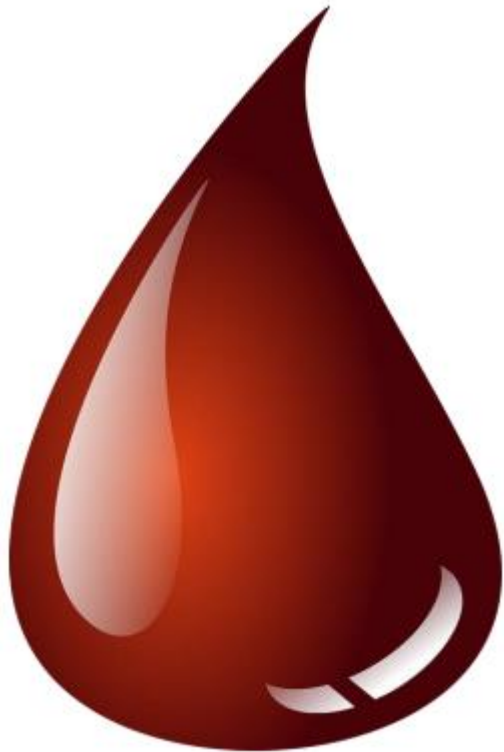

Blodburen smitta

Alexandra Lundberg
Hygiensjuksköterska

Vad är blodburen smitta?

Smitta som överförs via:

- Blod
- Blodprodukter
- Kroppsvätskor & slemhinnor

Smittan sker till mottagares blod..

Genom kontakt med smittat blod

Oskyddat sex

Via orena sprutor & kanyler

Mor-barn smitta under graviditet

Risk för smitta?

Stick och
skärskador
inom vård

Risken
smitta
beror på..

Risk för
smitta vid
blodstänk i
öga eller
slemhinna

Smittor INTE...

Via blod på oskadad hud

Via hostning /nysning

Via kontakt med urin, avföring och kräkning om det inte är synligt blodblandat.

Via kroppskontakt vid omvårdsnära arbete

Via toaletter

Vem har blodsmitta?

Det kan vi aldrig
vara säkra på

Hantera allt blod som
smittsamt

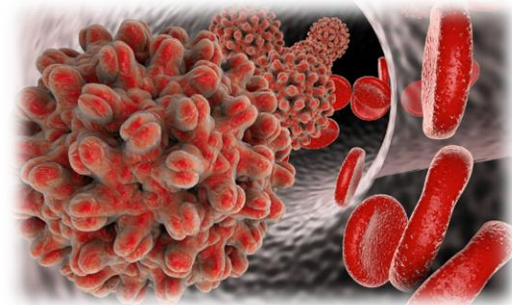
Arbeta efter BHK använd
skyddsutrustning vid risk
för stänk oavsett känd
smitta eller ej

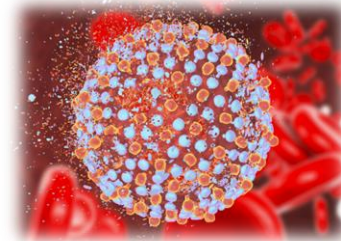
Vilka smittämnen rör det sig om?

De viktigaste smittämnen är tre virus:

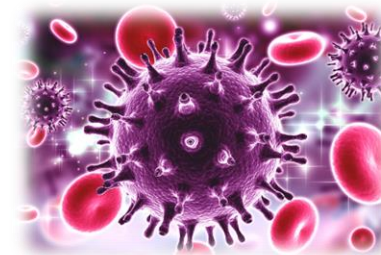
Hepatit B

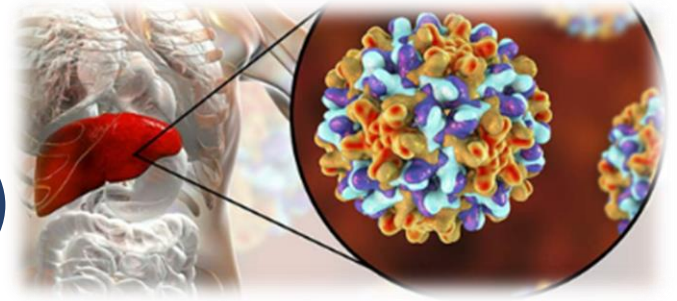
Hepatit C

Humant immunbrist virus typ 1 (HIV)

Hepatit B virus – (HVB)

Hepatit B – virus orsakar inflammation i levern

Inkubationstid 2-6 månader

Majoriteten läker ut

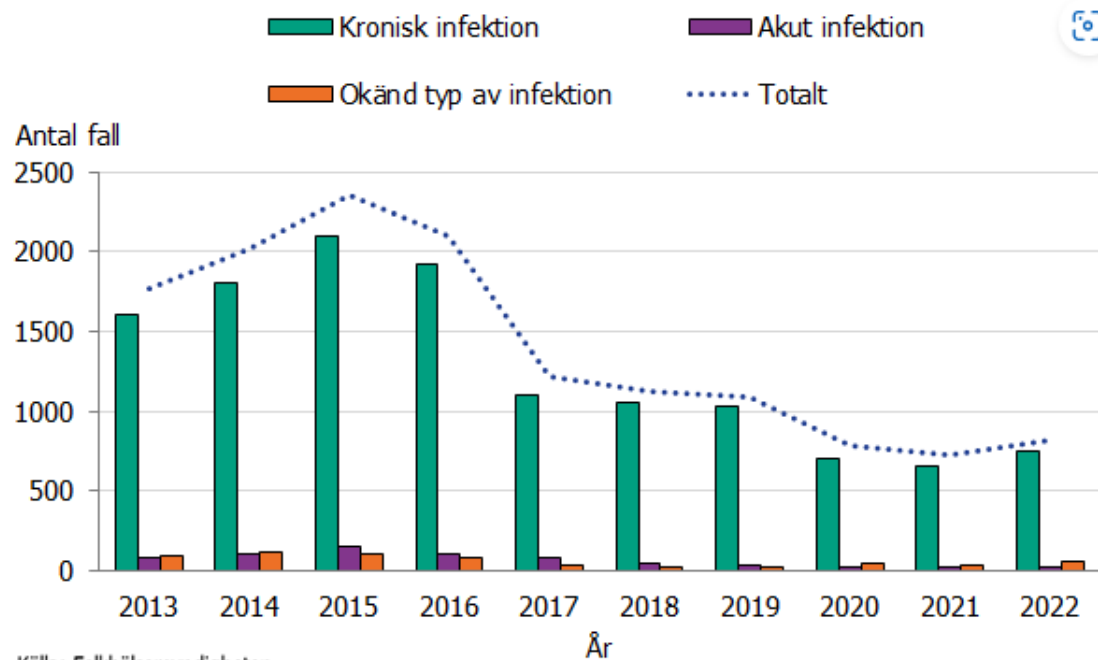
Finns risk för levercancer & levercirros → Upp till 20% av de med kroniskt bärarskap

Det finns vaccin

Hepatit B Epidemiologi

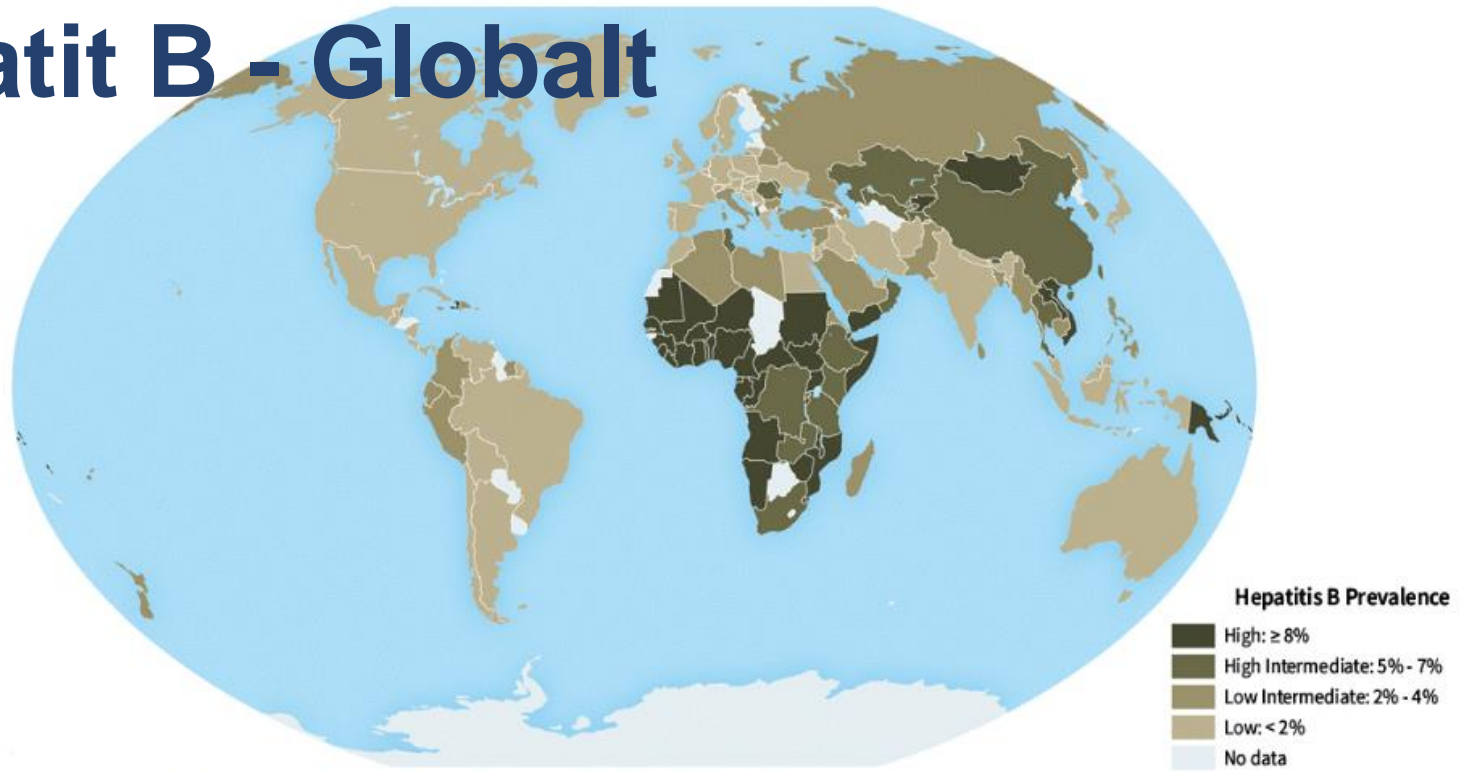
Figur 1. Antalet rapporterade fall av hepatit B med kronisk infektion, akut infektion, okänd typ av infektion samt totalt under åren 2013–2022.

Källa: Folkhälsomyndigheten

Countries most affected by hepatitis B

Hepatit B - Globalt

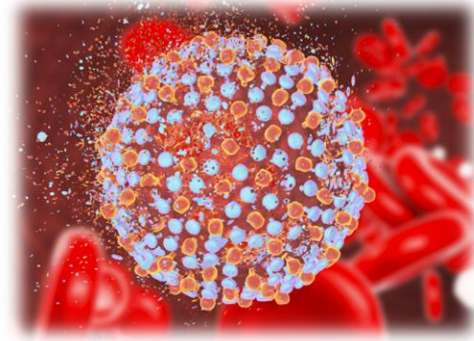
Source: Centers for Disease Control and Prevention. [CDC Yellow Book 2020: Health Information for International Travel](#). New York: Oxford University Press; 2019.

Mycket vanlig sjukdom globalt

Enligt WHO ca 296 miljoner människor lever med Hepatit B

Ca 1.5 miljoner insjuknar varje år

Hepatit C virus (HVC)

Smittar oftast via blodöverföring (orena kanyler)

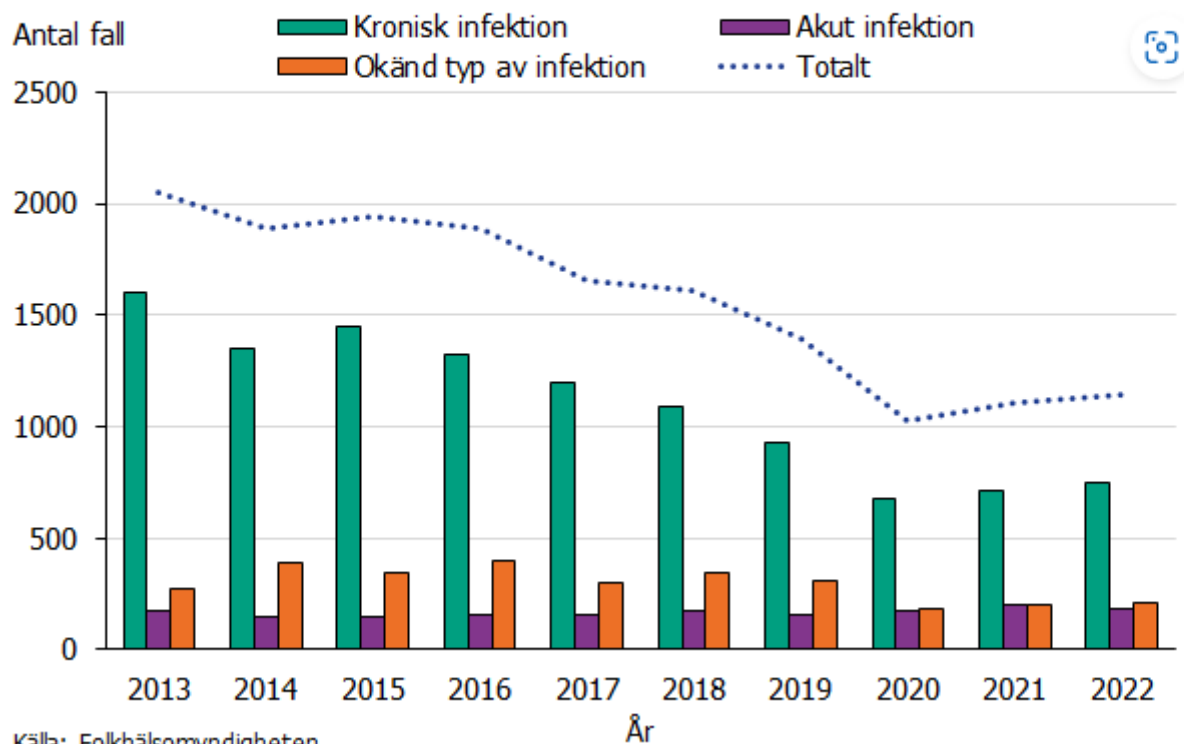
Inkubationstid 2-12 veckor

Hepatit – C virus orsakar inflammation i levern

Det finns inget vaccin

Hepatit C Epidemiologi

Figur 2. Antalet rapporterade fall av hepatit C med kronisk infektion, akut infektion, okänd typ av infektion samt totalt smittade under åren 2013–2022.

Countries most affected by hepatitis C

Hepatit C – Globalt

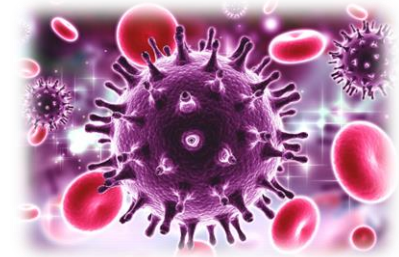

Source: Centers for Disease Control and Prevention. [CDC Yellow Book 2020](#): Health Information for International Travel. New York: Oxford University Press; 2019.

Ca 70 miljoner människor lever med Hepatit - C i världen

Humant Immunbrist Virus - HIV

Smittvägar:

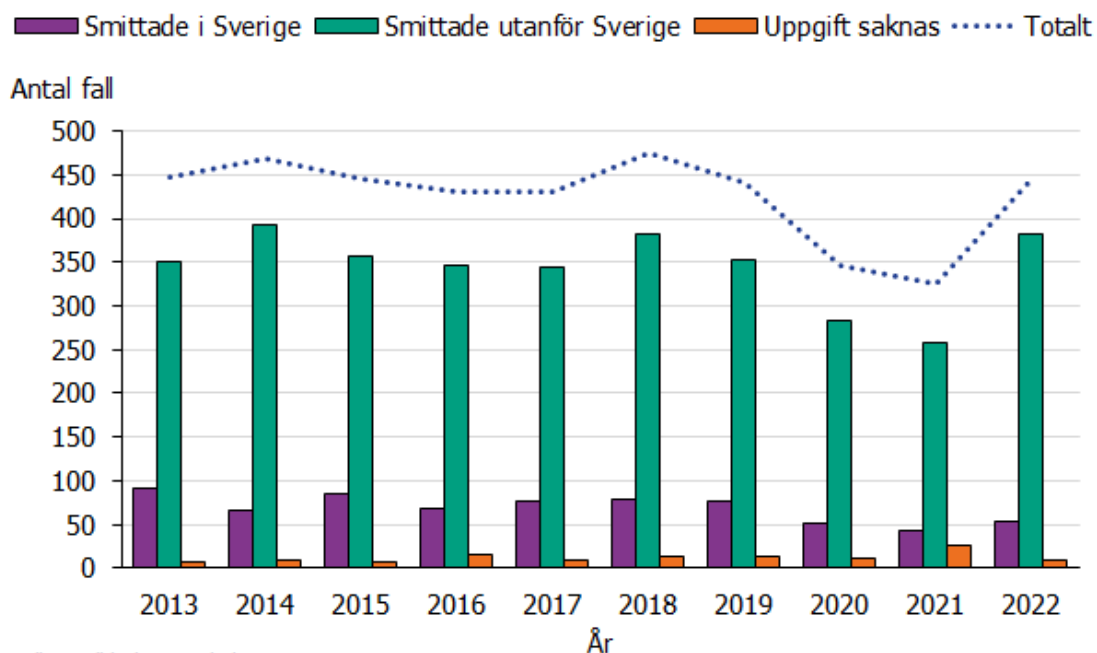
Sexuellt

Blod och
blodprodukter

Vertikalt mor-
barn

HIV - Epidemiologi

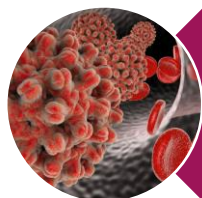
Figur 1. Antalet rapporterade fall av hivinfektion som fått infektionen i Sverige, utanför Sverige och där smittland är okänt samt totalt smittade åren 2013–2022. Antalet fall för 2021 har under året korrigerats från 352 till 326 fall.

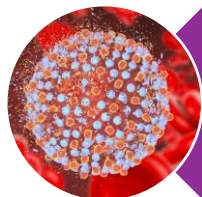
Källa: Folkhälsomyndigheten

Beräknad smittrisk

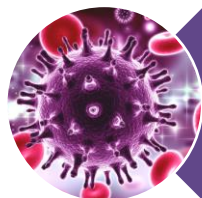
Statistisk risk att smittas vid stick eller skärskada:

Hepatit – B virus
20-30%

Hepatit – C virus
5-10%

HIV ca 0,3%

Blodmängden påverkar risken för överföring av blodburen smitta

Infusion/injektion av blod/blodprodukt in i ett blodkärl

Kanylstick och samtidig injektion av blod

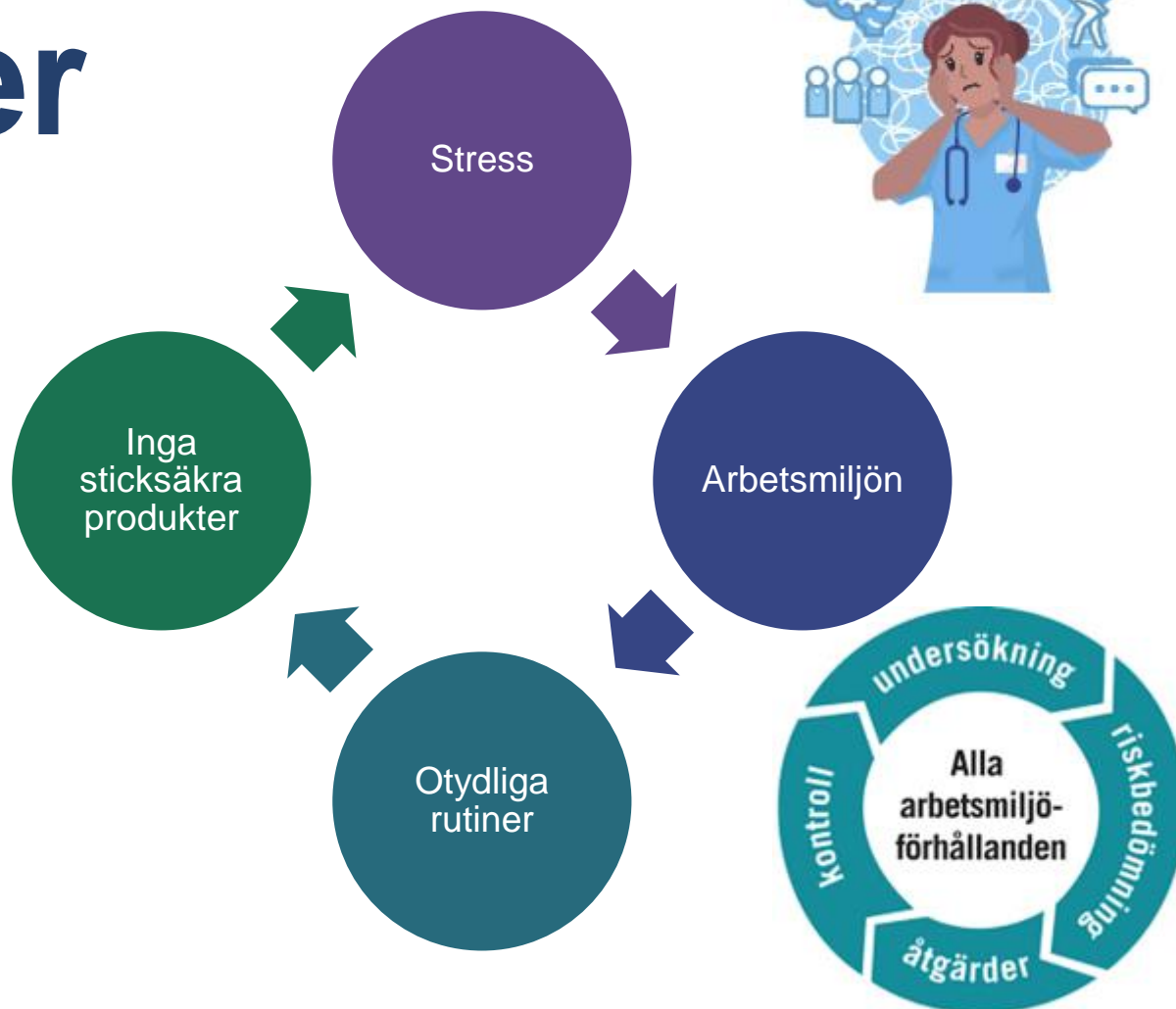
Stick-/skärskada på blodigt föremål

Blod på slemhinna eller skadad hud

Blodkontakt med omgivningen (instrument, ytor) via skadad hud

Risker

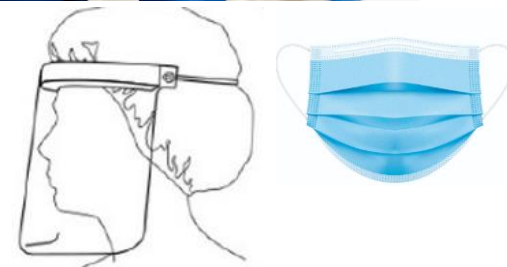
Förebyggande skyddsåtgärder

Betrakta allt blod som smittsamt

Alltid handskar vid risk för blodkontakt

Vid risk för stänk → munskydd och visir

Fyll riskavfallsbehållare till max 2/3

Förebyggande skyddsåtgärder

Sticksäkra produkter

Släng använda kanyler direkt

Vid operation dubbla handskar

Vaccination mot hepatit B

Vid stick skärskada samt exponering av blod på slemhinna eller skadad hudbarriär

Vid stick-/skärskada samt exponering av blod på skadad hud

Skölj rikligt med vatten. Torka huden. Desinfektera med rikligt med alkoholbaserat handdesinfektionsmedel eller klorhexidinsprit, låt verka i 2 minuter.

Vid stänk i ögon, mun eller slemhinnor

Skölj rikligt med ögondusch eller fysiologiskt koksalt. Finns inte detta, använd rikligt med kranvatten. Ta direkt ut eventuella kontaktlinser och skölj igen. Vid stänk i mun skölj rikligt med vatten.

Vid stick skärskada samt exponering av blod på slemhinna eller skadad hudbarriär

Kontakta arbetsledare

Ta kontakt med din arbetsledare eller närmaste chef omedelbart. Denne ansvarar för att du får en medicinsk bedömning av tillbudet, vanligen nästa vardag, inom 48 timmar (akut bedömning vid känd hiv eller hepatit B hos index).

Avvikelse rapportering

Din arbetsledare och du ska göra avvikelserapportering och arbetsskadeanmälan till AFA försäkring enligt rutin på arbetsplatsen. Vid känd blodsmitta hos indexpatienten ska även arbetsskadeanmälan göras.

REGION
SÖRMLAND

Bekanta er med dokumentet

Blodsmitta (stick- och skärskador)

Medicinska rutiner kring blodsmitta

-
- [Stick- och skärskador samt exponering med risk för blodburen smitta](#) (pdf)
 - [Blodsmitta - vårdhygieniska riktlinjer](#) (pdf)

Blodsmitta och uppmärksamhetssymbol i patientens journal

Uppmärksamhetssymbolen i patientens journal ska INTE märkas hos patienter med blodsmitta såsom hepatit B, hepatit C eller hiv. Detta gäller enligt ledningsbeslut i Region Sörmland från 2018 "**Dokumentation av Uppmärksamhet i NCS Cross**", **LS-LED18-1205-2**, som baserades på direktiv från Socialstyrelsen hösten 2017. Om en patient sedan tidigare har blodsmitta dokumenterat i Uppmärksamhetssymbolen ska denna information tas bort vid första möjliga tillfälle.

> [Uppmärksamhetsinformation \(Socialstyrelsen\)](#)

HITTA PÅ SIDAN

- › [Medicinska rutiner kring blodsmitta](#)
- › [Blodsmitta och uppmärksamhetssymbol i patientens journal](#)

Stick- och skärskador samt exponering med risk för blodburen smitta

Stick- och skärskador samt exponering med risk för blodburen smitta.....	1
Bakgrund och sammanfattning	1
Åtgärder vid tillbud.....	3
Översikt över åtgärder.....	3
Vad du som exponerad ska göra	4
Vad du som arbetsledare till exponerad ska göra	5
Vad du som behandlande läkare till indexpatienten ska göra.....	6
Vad du som behandlande läkare till exponerad ska göra.....	7
Uppföljning av den exponerade	8
Risker och förebyggande åtgärder	9
Bilaga 1 Samtyckesbrev.....	10

Tack för uppmärksamheten!

REGION
SÖRMLAND